# کاریگەری شیعر … ئاری زێندینی

شیعرلەزەمەنێکی دیاریکراودا بەرهەم نایەت بەڵکو بەرئەنجامی دنیا بینینەی فراوانترودرێژتر لەساتی لەدایکبوونی,پێم وانیە کەس بتوانێ کۆتایی شیعر دیاریکات و سەرەتاشی پێوانەبکات . زەمەنی شیعر زەمەنی هەست و ژانە جۆراوجۆرەکانی مرۆڤە سەرهەڵدان و کۆتایشی بەندە بەهەمان پرەنسیبەوە .شیعر

لەناوەڕۆکەوە هەموو بوارەکان لەخۆوە دەگرێتەوە , هەست و ئایدۆلۆژیاوفەلسەفەوشارستانیەت وبێهودەیی

شادمانی و تەواوی ساتەکانی ژیان بەلام بەرلەهەمووشت هونەرە بەهۆیی جوانی ناڕاستەوخۆی گوزارشت لە

حالەتەکان,کە دەڵێن ئایدۆلۆژیا مەبوستمان ئایدۆلۆژیای شاعیرە.چۆن لەهەموو هەورێك باران نابارێت ئاوەهاش لە هەموو بەهرەیەك شیعر نابارێ,لەهەندێ باردا شیعر سارێژکەرەوەی برینە قوڵەکانی رۆحی مرۆڤە.شیعری خولقێنەر جۆرە قورسایەك لەڕێچکەی مێژوویەکەی خۆیدا پەرە دەسێنی بەلووتکە سەردەکەوێت دەگاتە ترۆپکی مرۆڤایەتی.لەزەمەنی ئێستا شیعر لەبەرگ و فۆرمێکی ترخۆیی دەنوێنی بەردەوام دەچێتە قوڵایی ئازارەکانی مرۆڤ,لەسەردەمی ئێستای شیعرو ئێستایی تەکنۆلۆژیاو عەولەمەدا شیعر هەردەم لە چلە پۆپەی جوانکاریەکانی دەقێکدایە, جار هەیە شیعری خۆماڵی ئەوەندە کاریگەری نیە ئەوەندەی شیعرێکی بیانی کاریگەری جێدەهێلێ.شیعری ئەمڕۆی جیهان ماناوسنورێکی دیاریکراو ناگەیەنێ بەڵکو سەلیقەی خوێنەر دەبێتە بەشێك لە رۆحی شیعریەت!.کاریگەری شیعر تاحەددێکە زەوقی خوێنەر دەکاتەوە بەهۆی ئەومامەڵەی شاعیر لەگەڵ هەست و موعانات و زمان و کەلتور, سەلیقەی شیعری خوێنەر دەوڵەمەند دەکات.شیعر بۆخۆی دنیابینینێکی قوڵە هەمووتەمەن ناتوانێ لەسەرەتایی شیعر تێپەڕینێ,کەسی داهێنەر پێویستی بە تەمەنێکی درێژترە تابتوانێ لەناو دڕك و داڵ و جەنجاڵی ژیان خۆیی و دەوروبەر بدۆزێتەوە.شیعر دنیایەکی ئەوەندە ئازادە کەبواری ئەوەی هەیە کە واقیع وحەقیقەت وا ببینێ کە تێڕوانینی من وتۆ جیاوازە,خەیاڵی شاعیر جۆرە خەیاڵێکە بە هەزاران خەیاڵ دەورەدراوەوگرێدراوە هەموو کون وکەلەبەرەکان دەخوێنێتەوە.شیعری زیندوو کەشفی نامەکشوفەکانە دەگاتە ئاستی مەنتیقی رۆشنگەری و کاریگەربوون وسەقامگیربوون لە لوتکەی رۆشنبیریدا.شیعری ڕەسەن خاوەن ڕەچەلەك وئەزمونێکی دەوڵەمەندی مێژینەیە ئەگەر شیعر لە دوێنێ بەیەك چەمك پێناسە دەکرا بەڵام ئەمڕۆ شیعر لەچەندین کەلێن

ونیگاوە پێناسەی دخوێندرێتەوە,شیعری ئەمڕۆ گەڕانە بەدوایە دەلالەتەکانی ژیان وهونەر وزمان و فەلسەفەو شڕۆفەو تەئویلکاری لە دەقدا شاعیر خەزنی سەرجەم شتە کەپتکراوەکان باسدەکات هەرلە ساتە وەختی نائاسایی بەتاڵیان دەکاتەوە زمانیش کە دیارترین ڕەگەزەو سیستەماتیکە دەکرێ لەنێویدا مەغزایی نوێ ودەلالاتی نوێ بدۆزێتەوە.شیعر دەگۆڕێ چونکە ژیان دەگۆڕێ بۆی هەیە ژیانیش بگۆرێ وکۆمەلگا پێشخات.شیعر کاری قەڵەمە ئازادەکانە نەك قەڵەمە نائازادەکان شیعر بۆ ڕازاندنەوە نیە بەڵکو بۆ حەقیقەتی جوانیە.هونەری شیعر یەکەم هونەرەکان بووە لە سەرەتایی مرۆڤایەتی لە وانەیە یەکەم داهێنانی زمان وفیکر بووبێت چونکە شاعیرەکان پێشەنگی ڕۆشنبیرەکان بوون لە کۆڕو مەجلیس وکۆمەڵگەدا لە جیاتی ڕۆژنامەو گۆڤارو تەلەڤزیۆن وشتی تر بواریکی سەرەکی و سەرکەوتوویی ژیان بووە.شاعیری پێگەیوو لە هەموو ئان وساتێکدا شیعر دروستدەکات لەگەڵ دروستکردنی شیعر فیکرومانابەرهەمدێنێ ئەمەش وەك پردێ لەنێوان خۆیی وخوێنەر.شیعر کۆرپەیێکە لەباوەشی شاعیر تائەوکاتەی پێدەگات وتام وچێژی دەبێت.خوێندنەوەی دەیان جاری دەقێکی شیعری دەیان ماناودەلالاتی هەڵدەگرێ هەرجارەو چێژی تایبەتی هەیە.شاعیری داهینەر دەبێت شارەزایی ڕەوتی نوێی شیعری جیهانی بێت چونکە شیعر تاوانی نیە تاوانی ئەوکەسەیە کەشیعر دەنووسێ وشاعیرنین!.ئەی ئەوەنیە بوارەکانی تری هونەر وەك سینەماو شانۆو ڕۆمان و چیڕۆك بەشیعر ئاودەدرێ هەم شیعر سودیان لێوەردەگرێ و هەم ئەوان سوود لە شیعر وەردەگرن و داهێنان وستراتیژی خۆی لەمانە وەردەگرێ ! لەکۆتایی دەڵێن (شیعر) چەکی یەکەمی مرۆڤە بۆ بەرگری وشەڕکردن و بۆ دەب□ینی هەست بەرامبەر ناماقوڵیەکانی ژیان!